

**MOKESTINIŲ GINČŲ KOMISIJA PRIE
LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS**

**SPRENDIMAS
DĖL V. J. 2014-02-25 SKUNDO DALIES**

2016 m. balandžio d. Nr. S- (7-33/2014)
Vilnius

Mokestinių ginčų komisija prie
Lietuvos Respublikos Vyriausybės,
susidedanti iš:
komisijos pirmininkės
komisijos narių

Editos Veršelienės
Lauros Milašiūtės – pranešėja
Rasos Stravinskaitės
Andriaus Veniaus
Linos Vosylienės
Jūratei Dalmantaitei

sekretoriaujant
mokesčių mokėtojui ir mokesčių administratoriaus atstovui
nedalyvaujant

2016 m. kovo 15 d. posėdyje išnagrinėjusi V. J. (toliau – Pareiškėjas) 2014 m. vasario 25 d. skundo dalį dėl Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – Inspekcija) 2013 m. gegužės 28 d. rašto Nr. (32.41-GPM)-RM-3365, n u s t a t ė:

Inspekcija 2013-05-28 rašte Nr. (32.41-GPM)-RM-3365, vadovaudamasi 2004-04-13 Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 (toliau – MAĮ) 66 straipsniu, 2002-07-02 Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 (toliau – GPMĮ) nuostatomis, paaiškino Pareiškėjui, kad mokesčių administratorius savo iniciatyva neperskaičiuoja ir negrąžina permokėto gyventojų pajamų mokesčio (toliau – GPM). Nurodė, jog perskaičiuoti GPM privalo pats gyventojas (GPM mokėtojas), pateikdamas metinę pajamų mokesčio deklaraciją, o mokesčių administratorius pagal gyventojų užpildytą metinę pajamų mokesčio deklaraciją privalo grąžinti permokėtą pajamų mokesťį (jei tokia permoka susidarė) MAĮ 87 straipsnyje nustatytais terminais.

Pareiškėjas su Inspekcijos 2013-05-28 raštu Nr. (32.41-GPM)-RM-3365 nesutinka.

Pareiškėjas nurodo, kad metinėje gyventojų pajamų deklaracijoje už 2012 m. jam apskaičiuota mokėtina 11 659 Lt pajamų mokesčio suma, o už 2011 m. – 4 446 Lt pajamų mokesčio suma. Tačiau, Pareiškėjo teigimu, šios GPM sumos turi būti ne Pareiškėjo mokėtinos, o Pareiškėjui grąžintinos. Šį teiginį Pareiškėjas grindžia tuo, jog Lietuvos valstybės įsiskolinimas jam yra 1 079 380 Lt, kuris susidarė Lietuvos valstybės pareigūnų

veiksmams / neveikimu Pareiškėjui padarant turtinę ir neturtinę žalą (*Pareiškėjas 2013-05-01 prašyme aprašo policijos pareigūnų veiksmus / neveikimą nagrinėjant baudžiamąsias bylas, iškeltas dėl Pareiškėjo turto vagysčių, turto suniokojimo, dėl Pareiškėjo kankinimo policijos nuovadoje, dokumentų klastojimo ir kt.; taip pat aprašo Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos pareigūnų bei kitų valstybės įstaigų ir tarnybų pareigūnų veiksmus / neveikimą*).

Nurodoma, jog Inspekcijos reikalavimas sumokėti 11 659 Lt GPM už 2012 m. ir 4 446 Lt GPM už 2011 m., kai Lietuvos valstybės biudžeto įsiskolinimas Pareiškėjui sudaro 1 079 380 Lt, pažeidžia pamatines Pareiškėjo pilietines ir žmogaus teises ir įstatymų saugomus interesus ir prieštarauja Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos 3, 6, 13, 14 straipsnių, Lietuvos Respublikos Konstitucijos 5, 6, 7, 18, 20, 21, 25, 29, 30 straipsnių, Teisės gauti informaciją iš valstybių ir savivaldybių įstaigų įstatymo, Žalos, atsiradusios dėl valdžios institucijų neteisėtų veiksmų, atlyginimo ir atstovavimo valstybei įstatymo 3 straipsnio, GPMĮ 17 straipsnio 6 dalies, 18 straipsnio 5 dalies, 18-1, 20, 21 straipsnių, 23 straipsnio 2 dalies, 24 straipsnio, 27 straipsnio 4 ir 7 dalių, 32 ir 36 straipsnių nuostatomis.

Pareiškėjas, atsižvelgdamas į tai, kas išdėstyta, prašo: 1) perskaičiuoti apskaičiuotą GPM už 2012 m. ir gražinti jo permoką; 2) perskaičiuoti apskaičiuotą GPM už 2011 m. ir gražinti jo permoką.

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Komisija) konstatuoja, jog Pareiškėjo skundas netenkintinas.

Iš bylos medžiagos matyti, jog Komisijoje 2014-03-03 buvo gautas Pareiškėjo 2014-02-25 skundas dėl Inspekcijos 2013-06-07 sprendimo Nr. (20.16-06)-331-40487, kuriuo Pareiškėjo turima 100 Lt žyminio mokesčio permoka buvo įskaityta nepriemokai padengti, ir dėl Inspekcijos 2013-05-28 rašto Nr. (32.41-GPM)-RM-3365, kuriuo Pareiškėjui buvo paaiškinta GPM deklaravimo, perskaičiavimo ir permokos gražinimo tvarka pagal Lietuvos Respublikoje galiojančią teisinį reglamentavimą. Komisija, išnagrinėjusi minėtą Pareiškėjo skundą, 2014-05-21 sprendimo Nr. S-96 (7-33/2014) pirma dalimi patvirtino Inspekcijos 2013-06-07 sprendimą Nr. (20.16-06)-331-40487 „Gražinti (įskaityti) mokesčio permoką (skirtumą)“, antra dalimi Pareiškėjo skundo dalį dėl Inspekcijos 2013-05-28 rašto Nr. (32.41-GPM)-RM-3365 paliko nenagrinėtą, konstatavusi, jog tai yra informacinio pobūdžio raštas, kuriuo Pareiškėjui nebuvo naujai apskaičiuotas ir nurodytas sumokėti mokesstis ar atsisakyta gražinti (įskaityti) mokesčio permoką (skirtumą). Pareiškėjas, nesutikęs su šiuo Komisijos sprendimu, pateikė skundą Vilniaus apygardos administraciniam teismui, kuris 2014-12-01 sprendimu administracinėje byloje Nr. I-8410-484/2014 įpareigojo Komisiją išnagrinėti Pareiškėjo 2014-02-25 skundo dalį dėl Inspekcijos 2013-05-28 rašto Nr. (32.41-GPM)-RM-3365. Kitą Pareiškėjo skundo dalį (dėl Inspekcijos 2013-06-07 sprendimo Nr. (20.16-06)-331-40487) Vilniaus apygardos administracinis teismas atmetė kaip nepagrįstą. Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (toliau – LVAT) neskundžiama 2016-01-19 nutartimi administracinėje byloje Nr. A-1552-261/2015 minėtą Vilniaus apygardos administracinio teismo 2014-12-01 sprendimą paliko nepakeistą.

Komisija, atsižvelgdama į įsiteisėjusį Vilniaus apygardos administracinio teismo 2014-12-01 sprendimą administracinėje byloje Nr. I-8410-484/2014, šioje byloje nagrinėja Pareiškėjo 2014-02-25 skundo dalį dėl Inspekcijos 2013-05-28 rašto Nr. (32.41-GPM)-RM-3365.

Ginčas byloje yra kilęs dėl Inspekcijos 2013-05-28 rašto Nr. (32.41-GPM)-RM-3365, kuriuo iš esmės priimtas sprendimas atsisakyti perskaičiuoti GPM ir gražinti Pareiškėjui šio mokesčio permoką už 2011 ir 2012 metus, teisėtumo ir pagrįstumo.

MAĮ 2 straipsnio 11 dalis (2011-12-22 įstatymo Nr. XI-1875 redakcija) mokesčio permoką apibrėžia kaip mokesčių mokėtojo sumokėtą per didelę mokesčio sumą. Pagal GPMĮ 27 straipsnio 7 dalį (2008-12-23 įstatymo Nr. XI-111 redakcija), jeigu nuolatinio Lietuvos gyventojų pateiktoje metinėje pajamų mokesčio deklaracijoje apskaičiuojama pajamų mokesčio permoka, ji gali būti įskaityta arba gražinta Mokesčių administravimo įstatymo nustatyta tvarka. Taigi teisė nuolatiniam Lietuvos gyventojui susigrąžinti pajamų mokesčio permoką atsiranda tik tada, kai pajamų mokesčio sumokama daugiau, negu numatyta teisės aktais.

Nagrinėjama atveju iš bylos medžiagos matyti, jog Pareiškėjas pateiktoje metinėje pajamų deklaracijoje už 2011 metus (kuri mokesčių administratoriaus įstaigoje gauta 2012-03-29) apskaičiavo ir deklaravo mokėtiną 4 446 Lt GPM, kuris turėjo būti sumokėtas iki 2012-05-01, o metinėje pajamų deklaracijoje už 2012 metus (kuri mokesčių administratoriaus įstaigoje gauta 2013-04-19) apskaičiavo ir deklaravo mokėtiną 11 659 Lt GPM, kuris turėjo būti sumokėtas iki 2013-05-02. Pažymėtina, jog aplinkybė, kad už 2012 metus apskaičiuotas mokėtinas 11 659 Lt GPM nebuvo sumokėtas iki 2013-06-07, yra konstatuota minėtoje neskundžiamoje LVAT 2016-01-19 nutartyje. Taigi nors Pareiškėjas reikalauja gražinti jam GPM permoką, susidariusią už 2011 m. ir 2012 m. mokesčius laikotarpius, tačiau byloje esantys duomenys patvirtina, jog Pareiškėjas už minėtus mokesčius laikotarpius deklaravo ne gražintiną GPM, bet mokėtiną GPM. Byloje nėra duomenų, kad Pareiškėjas ginčijamu laikotarpiu turėjo jam gražintiną mokesčio permoką. Todėl, nustatius minėtas faktines aplinkybes, darytina išvada, jog nėra pagrindo gražinti Pareiškėjui GPM permoką, nes Pareiškėjas jos neturi.

Komisija nurodo, jog Pareiškėjo argumentai dėl turimos permokos, t. y. dėl Lietuvos valstybės įsiskolinimo dėl pareigūnų veiksmais / neveikimu Pareiškėjui padarytos žalos, grindžiami tik paties Pareiškėjo teiginiais. Nagrinėjamoje byloje nėra jokių duomenų apie Pareiškėjui nustatytą žalą, atsiradusią dėl valdžios institucijų neteisėtų veiksmų (Civilinio kodekso 6.271–6.273 str.). Pažymėtina, jog apsiribojimas vien teiginiais, atsikirtimais, nepagrįstais jokiais įrodymais, negali nulemti sprendimo priėmimo mokesčių mokėtojo naudai (LVAT 2010-11-08 nutartis administracinėje byloje Nr. A⁵⁵⁶-1527/2010; 2010-10-25 nutartis administracinėje byloje Nr. A-438-1147/2010; 2011-01-03 sprendimas administracinėje byloje Nr. A-556-1632/2010; 2011-12-22 nutartis administracinėje byloje Nr. A-575-912/2011).

Dėl Pareiškėjo reikalavimo perskaiciuoti GPM už 2011 metus ir 2012 metus Komisija nurodo, jog MAĮ 66 straipsnio 1 dalyje (originali įstatymo redakcija) nustatyta, kad, vadovaudamasis mokesčių teisės aktais, priklausantį mokėti mokesį apskaičiuoja pats mokesčių mokėtojas, išskyrus atitinkamuose mokesčių teisės aktuose numatytas išimtis. Pastebėjęs, kad mokesčiai buvo apskaičiuoti neteisingai, mokesčių mokėtojas jų perskaiciuoja. Pagal MAĮ 73 straipsnio 1 dalį (originali įstatymo redakcija) priklausantį mokėti mokesčius mokesčių mokėtojas deklaruoja savarankiškai, išskyrus tiesiogiai atitinkamų mokesčių įstatymuose nurodytus atvejus. Preziumuojama, kad mokesčio deklaracijoje nurodyti duomenys yra teisingi.

Taigi minėtos teisės normos įtvirtina, kad mokesčio deklaravimas – apskaičiavimas ir deklaracijos pateikimas – yra savarankiškas mokesčio mokėtojo veiksmas, todėl šio veiksmo negali atlikti mokesčių administratorius (išskyrus nustatytas išimtis), o deklaracijos pateikimas sukelia pasekmes pačiam mokesčių mokėtojui. Deklaracijoje yra pareiškiamas mokesčio mokėtojo valia dėl mokėtino (grąžintino) mokesčio dydžio.

Be to, MAĮ 66 ir 73 straipsniai įtvirtina įrodinėjimo mokesčių teisėje leistinumo taisyklės, t. y. įtvirtina, kad mokesčiai gali būti deklaruojami tik nustatytos formos

dokumentuose, ir kartu nustato prezumpciją, kad mokesčio deklaracijoje nurodyti duomenys yra teisingi.

MAĮ 66 ir 73 straipsniai, įtvirtinantys mokesčio deklaravimą kaip savarankišką mokesčio mokėtojo veiksmą, taip pat kaip leistiną mokesčio mokėtojo teikiamą įrodinėjimo priemonę, kartu suponuoja ir išvadą, kad pateikta mokesčių deklaracija negali būti paneigta kitaip, negu pačiam mokesčių mokėtojui keičiant savo valių ir teikiant kitą patikslintą deklaraciją. Tokios pozicijos dėl MAĮ 66 ir 73 straipsnių aiškinimo laikosi ir LVAT, pavyzdžiui: 2013-02-07 nutartyje administracinėje byloje Nr. A-602-155/2013; 2013-10-21 nutartyje administracinėje byloje Nr. A-602-1296-13; 2014-06-05 nutartyje administracinėje byloje Nr. A-602-238-14.

Pastebėtina, kad nei MAĮ, nei Metinės pajamų deklaracijos GPM308 formos ir jos priedų užpildymo, pateikimo bei tikslinimo taisyklės, patvirtintos Inspekcijos viršininko 2009-12-15 įsakymu Nr. VA-96 „Dėl metinės pajamų deklaracijos GPM308 formos ir jos priedų užpildymo, pateikimo bei tikslinimo taisyklių patvirtinimo“, neriboja mokesčių mokėtojo teisės teikti patikslintas deklaracijas per visą MAĮ 68 straipsnyje nustatytą mokesčio apskaičiavimo ir perskaičiavimo senaties terminą.

Komisija, atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta, konstatuoja, jog mokesčių administratorius neturėjo pagrindo pakeisti Pareiškėjo užpildytose ir mokesčių administratoriui pateiktose deklaracijose už 2011 metus ir 2012 metus pateiktus duomenis ir perskaičiuoti mokėtiną (grąžintiną) pajamų mokestį.

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, vadovaudamasi Mokesčių administravimo įstatymo 155 straipsnio 4 dalimi, n u s p r e n d ž i a:

Patvirtinti Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2013-05-28 raštą Nr. (32.41-GPM)-RM-3365.

Pagal Mokesčių administravimo įstatymo 159 straipsnio 1, 3 ir 4 dalis mokesčių mokėtojas, nesutinkantis su Mokestinių ginčų komisijos sprendimu, turi teisę šį sprendimą apskųsti Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, 01102 Vilnius). Pagal MAĮ 159 straipsnio 2 dalį apskųsti Mokestinių ginčų komisijos sprendimą taip pat turi teisę centrinis mokesčių administratorius, tačiau tik tuo atveju, kai centrinis mokesčių administratorius ir Mokestinių ginčų komisija, sprenddami mokestinį ginčą (arba mokestinio ginčo metu), skirtingai interpretavo įstatymų ar kito teisės akto nuostatas. Skundas Vilniaus apygardos administraciniam teismui turi būti paduodamas ne vėliau kaip per 20 dienų po Mokestinių ginčų komisijos sprendimo įteikimo dienos.

Komisijos pirmininkė

Edita Veršeliienė

Komisijos nariai

Laura Milašiūtė

Rasa Stravinskaitė

Andrius Venius

Lina Vosyliienė